

розвитку. Збірник матеріалів міжвуз. наук. студент. конфер. – Вип. 3. – Київський університет права, 2002. – С. 31-34.

7. http://www.ebk.net.ua/Book/law/bityak_admpu/part8/803.htm
[Електронний ресурс]

Чобітько Олександр
студент
Грабовецький Олександр
старший викладач
ВП НУБіП України «НАТІ»
м. Ніжин

ОСОБЛИВОСТІ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ В ГАЛУЗІ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Важливим чинником побудови правової держави та економічно розвинутого суспільства в Україні є створення ефективного механізму системи державного управління, в якій в умовах ринкової економіки підприємства, їх об'єднання, установи та організації всіх форм власності, особливо у галузі сільського господарства, посідають особливе місце.

За умов соціально-економічних перетворень суспільства відбуваються певні зміни в методах управління підприємствами, установами, організаціями, які потребують відповідного правового врегулювання. Для підняття ефективності управління певним соціальним формуванням одним із найголовніших напрямів є створення організаційно-правових механізмів контролю, що обумовлюють поведінку і правомірну управлінську діяльність юридичних осіб, які посідають особливе місце в зовнішньому середовищі. Одним із важливих елементів механізму забезпечення прийняття та реалізації ним відповідальних управлінських рішень є певна соціальна, юридична, зокрема адміністративно-правова, відповідальність у галузі сільського господарства[4].

Адміністративна відповідальність є репресивним видом юридичної відповідальності і пов'язана із застосуванням уповноваженими державними органами і посадовими особами адміністративних стягнень до суб'єктів, винних у вчиненні адміністративного проступку у галузі земельних відносин. Вона є

оперативним засобом впливу на порушників і застосовується в адміністративному, іноді - у судовому порядку[5].

Така відповідальність покладається на винних осіб лише за ті проступки, які не мають значної суспільної небезпеки і передбачені чинними адміністративним законодавством. Адміністративні заходи впливу на правопорушників стимулюють додержання ними вимог і правил, закріплених земельним законодавством.

Визначення складу земельних правопорушень і порядок притягнення до адміністративної відповідальності за їх вчинення встановлює Кодекс України про адміністративні правопорушення (КУпАП)[2].

Найпоширенішим видом адміністративного стягнення за вчинені земельні правопорушення є штраф. Правовою підставою притягнення до адміністративної відповідальності є норми земельного та адміністративного законодавства.

Земельні правопорушення, за вчинення яких передбачено адміністративну відповідальність, з урахуванням суб'єктного складу поділяють на три групи: вчинені посадовими особами, посадовими особами і громадянами, лише громадянами. Так, відповідно до ст. 532 КУпАП тільки посадові особи притягуються до адміністративної відповідальності за перекручування даних держаного земельного кадастру і приховування інформації про наявність земель запасу або резервного фонду.

Псування і забруднення сільськогосподарських та інших земель (ст. 52 КУпАП), порушення правил використання земель (ст. 53 КУпАП), самовільне зайняття земельної ділянки (ст. 531 КУпАП), несвоєчасне повернення тимчасово займаних земель або не приведення їх у стан, придатний для використання за призначенням (ст. 54 КУпАП), самовільне відхилення від проектів внутрігосподарського землеустрою (ст. 55 КУпАП) - це самостійні земельні правопорушення, при вчиненні яких до адміністративної відповідальності притягуються як громадяни, так і посадові особи, знищення громадянами межових знаків землекористувань (ст. 56 КУпАП) тягне за собою накладення штрафу лише на громадян[6].

Функції, пов'язані з виявленням та фіксуванням земельних правопорушень, покладені на державні контрольно-наглядові органи, місцеві ради, державних інспекторів відповідних державних інспекцій. Правові санкції застосовуються судовими органами,

адміністративними комісіями виконкомів сільських, селищних, міських рад та іншими компетентними органами. Правопорушення вказує на момент виникнення юридичної відповідальності, породжує певні правовідносини і відповідний обов'язок особи, яка його вчинила. Земельні правопорушення можуть вчинятися державними органами, посадовими особами, підприємствами і громадянами. Каральні санкції накладаються на них у певній процесуальній формі, яка може бути судовою або адміністративною[1].

У ст. 211 ЗК закріплено перелік видів порушень земельного законодавства. До них віднесено: укладення угод з порушенням земельного законодавства; самовільне зайняття земельних ділянок; псування сільськогосподарських угідь та інших земель, їх забруднення хімічними та радіоактивними речовинами і стічними водами, засмічення промисловими, побутовими та іншими відходами; розміщення, проектування, будівництво, введення в дію об'єктів, що негативно впливають на стан земель; невиконання вимог щодо використання земель за їх цільовим призначенням; порушення строків повернення тимчасово займаних земель або невиконання обов'язків щодо приведення їх у стан, придатний для використання за призначенням; знищення межових знаків; приховування від обліку і реєстрації та перекручення даних про стан земель, розміри та кількість земельних ділянок; непроведення рекультивації порушених земель; знищення або пошкодження протиерозійних і гідротехнічних споруд, захисних насаджень; невиконання умов знімання, збереження і нанесення родючого шару ґрунту; самовільне відхилення від проектів землеустрою; ухилення від державної реєстрації земельних ділянок та подання недостовірної інформації щодо них; порушення строків розгляду заяв щодо відведення земельних ділянок[4].

Проаналізувавши вищенаведені склади адміністративних правопорушень у сільському господарстві, можна зробити висновок, що родовим об'єктом даної групи проступків є суспільні відносини у сфері заняття сільськогосподарською діяльністю. Об'єктивна сторона може виражатися як у формі дій (потрава посівів, зіпсуття або знищення зібраного врожаю сільськогосподарських культур, незаконне вирощування снотворного маку тощо), так і бездіяльності (невжиття заходів щодо забезпечення охорони посівів снотворного маку чи конопель, невиконання вимог щодо виконання фітосанітарних заходів тощо). Суб'єктами адміністративних

правопорушень у сільському господарстві в більшості випадків можуть бути як громадяни, так і посадові особи. Окремі проступки вчиняються спеціальними суб'єктами (механізаторами). Суб'єктивна сторона в більшості випадків визначається ставленням правопорушника до наслідків та виражається у формі умислу або необережності. Крім того, необхідно зазначити, що більшість правопорушень у досліджуваній сфері має формальний склад, тобто для встановлення вини особи достатньо довести факт вчинення протиправного діяння[6].

Адміністративне правопорушення (проступок) – це перш за все діяння, поведінка, вчинок людини, дія чи бездіяльність, це акт зовнішнього виявлення ставлення особи до реальної дійсності, інших людей, держави, суспільства. Закону непідвладні переконання, думки людей, якщо вони не знайшли зовнішнього виявлення. Таке діяння має визнаватися адміністративним проступком за наявності певних ознак, до яких традиційно відносять суспільну шкідливість (небезпечність), протиправність, винність та адміністративну караність [7].

Список використаних джерел:

1. Земельний кодекс України: Закон України від 25.10.2001 р., №2768-III // ВВРУ. – 2002. - №3-4. – ст.27.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення. 2007.
3. Про внесення змін до Закону України «Про фермерське господарство» щодо стимулювання створення та діяльності сімейних фермерських господарств»: Закон України від 31.03.2016 р. № 1067-VIII // УК. – 2016. - № 87. – 11 травня.
4. Про фермерське господарство: Закон України від 19.06.2003, №973// ВВРУ. – 2003. - №45. – ст.363.
5. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 р. № 755-IV // Офіційний вісник України. – 2003. - №25. - Ст. 1172.
6. Про державну підтримку сільського господарства України: Закон України від 24.06.2004, №1877-IV // Офіційний вісник України. – 2003. - №25. - Ст. 1172.
7. Навчальний підручник: Правознавство. 2003. – за загальною редакцією В. Ф. Опришка, Ф. П. Шульженка.